

Thomas Riesenecker-Caba (FORBA)

A munkahelyi együttműködés lehetőségei és korlátai a digitalizált munka világában

Online-tanácskozás üzemi tanácsi képviselőknek
2022. február 1.

MAGYAR SZAKSZERVEZETI SZÖVETSÉG

Digitális változás a munka- és magánéletben

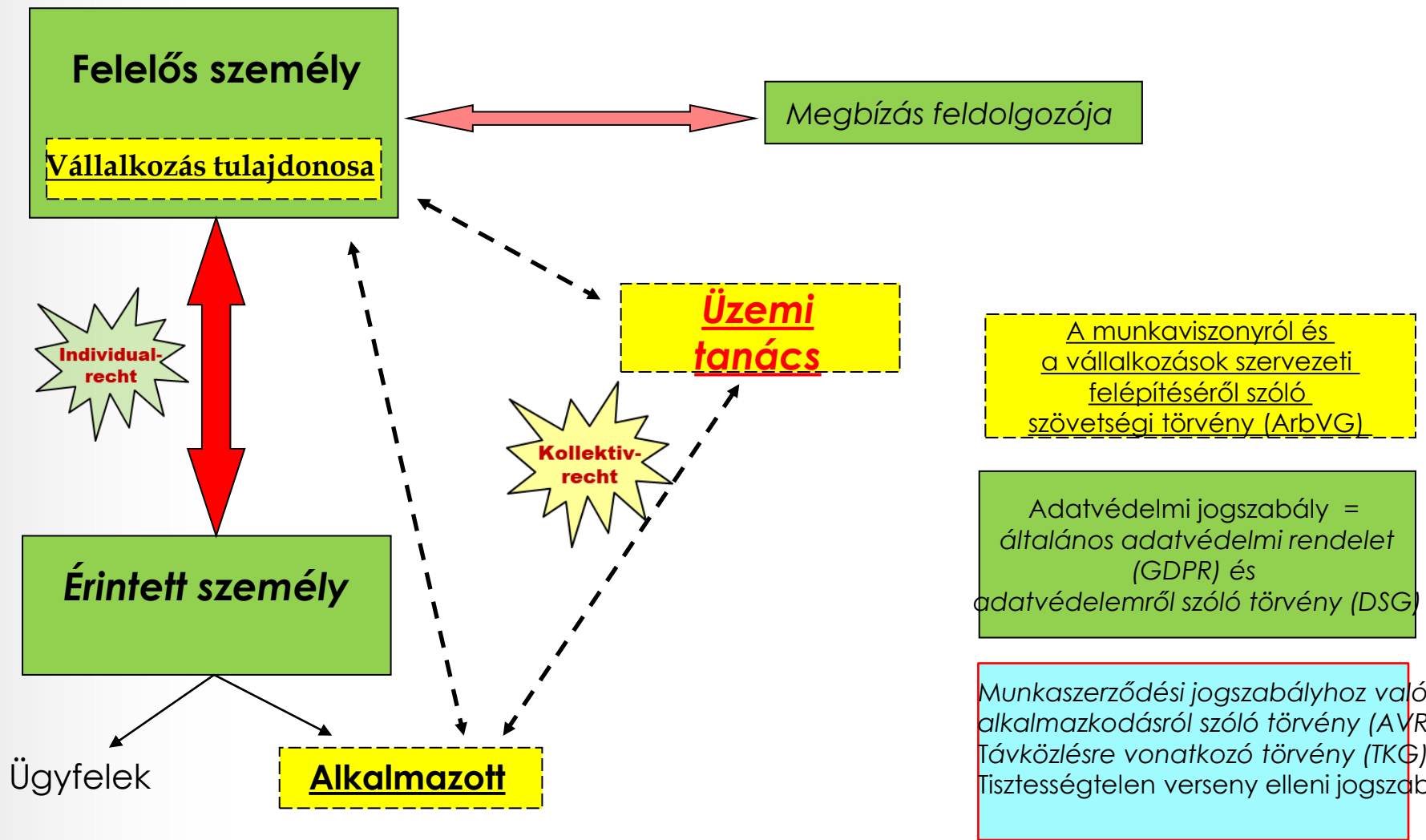
- Az IT már behatolt minden vállalkozási területre
- A személyes adatok helyi és globális szintű összevonása
- A mobil szolgáltatások (mobil végberendezések) alkalmazása
- Szolgáltatások kihelyezése (felhőalapú számítástechnika – Microsoft 365)
- Az IT alkalmazásánál a szolgáltatás alapelve áll előtérben
- Szociális háló
- A „mesterséges intelligencia“(MI/AI) fogalma újjáélesztésre kerül

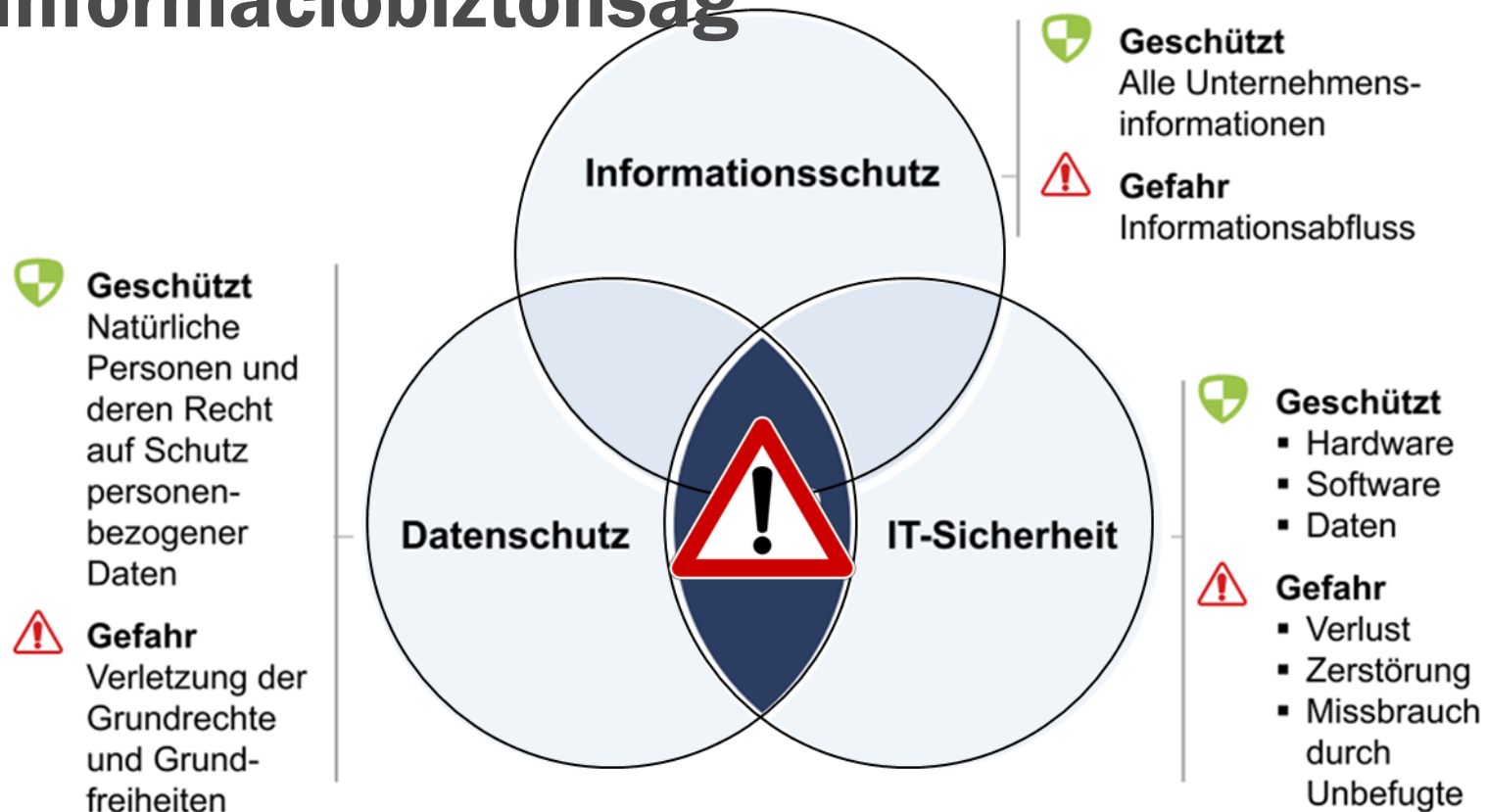
Kihívások a vállalatok és az IT számára

- Hálózatépítés, különféle végberendezések alkalmazása (PC, laptop, tablet, okostelefon, adatszemüvegek, „home office“, dolgok internete)
- Egyre növekvő adatfajták és -mennyiségek (struktúrált, struktúrátlan -> nagy mennyiségű adatok)
- Adat-/rendszerbiztonság a fennálló fenyegetettségekkel szemben (belső/külső)
- Az adattárolás új helyszínei és formái (felhő)
- Jogi követelmények (általános adatvédelmi rendelet/GDPR, a hálózati és információs rendszerek biztonságáról szóló irányelv, az EU titokvédelmi irányelve -> tisztességtelen verseny elleni jogszabály)

Munkaügyi törvény és adatvédelem

Adatvédelem – Adatbiztonság – Információbiztonság

© 2016 DATAKONTEXT GmbH

Személyes adatok (Általános adatvédelmi rendelet (GDPR) 4. cikke)

Minden olyan információ, amely egy **azonosított** vagy **azonosítható** természetes személyre (a továbbiakban: „érintett személyre”) vonatkozik

azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely **azonosító**, például név, **szám**, **helymeghatározó adat**, **online azonosító** vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján **azonosítható**

A személyes adatok típusai

- **Jelek** (betűk és számok meglévő adatmaszkokba való bevitele
 - pl. név, társadalombiztosítási szám, költségközpont)
- **Képek** (videófeljegyzés, képernyőkép, szociális hálózatokba való bejegyzések [pl. profilkép])
- **Szövegek** (motivációs levél, elektronikus személyzeti akta)
- **Időpontok** (PC be- és kijelentkezés, MS Teams státuszjelentés, fénymásológép vagy gyártóberendezés kezelése)
- **Földrajzi adatok** (okos végberendezések, járművek GPS adatai)
- **Audió-/Videóadatok** (videóhívás feljegyzése, call centerben történő felvétel)
- **Minták** (ujjlenyomat, írisz vagy kézvena szkennelése)

Együttdöntést kötelezően előíró rendszerek

* Personalverwaltung: Personalverrechnung, Zeitwirtschaft, Personalentwicklung (MitarbeiterInnen-Gespräche, Skills), e-Learning (Gamification), digitaler Personalakt	* ERP-Systeme (außer HCM/HR): Enterprise Resource Planning (Finanzwesen, Lagerverwaltung, Einkauf, Vertrieb, ...)
* Kommunikationssysteme: Telefon (Festnetz, VoIP), mobile Arbeit und Kommunikation (inkl. Apps), E-Mail, Internet, Intranet	* Kollaborationssysteme: soziale Medien (Workplace von Facebook, MS Teams, Yammer, Skype for Business, SAP JAM), Messenger
* Verwaltungssoftware: Multifunktions-Chip, MDM (Mobile Device Management), Multifunktionsgeräte, HelpDesk, BenutzerInnenverwaltung (AD = Active Directory)	* Branchenspezifische Lösungen: Produktion (MES: MDE, BDE, ...), Call Center, Außendienst (Flottenmanagement, GPS), Tätigkeitserfassung, Ausgabeautomaten,
* Kontrollsysteme: Zutritt, Video	* embedded systems (eingebettete Systeme): M2M (machine to machine), Borddaten (in PWK, LKW, Stapler)
* IT-Sicherheit: Firewall, SIEM (Security Information and Event Management), UBA/UEBA (User and Entity Behavior Analytics), ISMS (Information Security Management System), Security Training (Phishing)	* Datenbank-Lösungen/KI: Business Intelligence, Data Warehouse, Big Data (SAP HANA), Künstliche Intelligenz (Mustererkennung, Automatisierung)
* Cloud Anwendungen: HR Cloud (SAP SuccessFactors, Workday), Microsoft 365 (Office 365, EMS = Enterprise Mobility + Security, Windows 10, Dynamics 365)	* Hinweisgebersystem (Whistleblowing)
* online-Befragungstools: MitarbeiterInnen-Befragungen, Stimmungsanalysen	* MitarbeiterIn in anderer Rolle: als KundIn im betriebsinternen CRM-System oder in der KundInnen-/KlientInnenverwaltung, vor Eintritt in das Unternehmen als BewerberIn (Onboarding)

A személyes adatok kategorizálása (1/2)

Klasse	Beschreibung	Erklärung/Beispiele
DSK-A	Funktionsdaten	Sind zur Berechtigungssteuerung in den IT-Systemen notwendig Beispiele: Name, ID, Berechtigungsrolle
DSK-B	Stammdaten	Diese Daten umfassen die Stamm- und Kommunikationsdaten und die organisatorische Zuordnung somit allgemeine Angaben zur Person. Beispiele: Name, Organisationseinheit, Firmenanschrift, Büroraum, Telefonnummer, E-Mail-Adresse.
DSK-C	Abwicklungsdaten	Diese Daten müssen zur Erfüllung einer rechtlichen Verpflichtung aus Gesetz, Normen der kollektiven Rechtsgestaltung oder Arbeitsvertrag für einen eindeutigen und berechtigten Zweck verarbeitet werden. Beispiele: Entgeltberechnung, Zeitbuchungen
DSK-D	Geschäftsdaten	Diese Daten werden durch die Arbeit mit IT-Systemen erfasst und dokumentieren Tätigkeiten der ArbeitnehmerInnen. Beispiele: Bearbeitungsdauer (Beginn – Ende) eines Auftrages, Anzahl der täglichen Kontierungen

A személyes adatok kategorizálása (2/2)

Klasse	Beschreibung	Erklärung/Beispiele
DSK-E	besonders schutzwürdige (sensible) und strafrechtlich relevante Daten	Diese Daten werden nach Art 9 und 10 DSGVO als besonders schutzwürdig eingestuft und dürfen nur für eindeutigen und berechtigten Zweck verarbeitet werden.
DSK-F	Geo-/Lokationsdaten	Diese Daten erlauben Rückschlüsse auf den Standort einer Person bzw. eines dieser Person überantworteten Arbeitsmittel (Laptop, Fahrzeug)
DSK-G	Audio- und Videodaten	Audio- oder Bilddaten, die eindeutig einer Person zugewiesen werden können. Beispiele: Aufzeichnung Videomeeting, Bilder einer Überwachungskamera
DSK-G	Protokolldaten	diagnostische Daten, Verkehrs- und Telemetriedaten, die im Hintergrund der Services/Komponenten anfallen
DSK-H	Inhaltsdaten	Daten/Informationen/Dokumente, die durch das individuelle Arbeiten der ArbeitnehmerInnen in den unterschiedlichen Services/Komponenten entstehen und personenbezogene Informationen enthalten können. Beispiele: Inhalt einer E-Mail

Adatfeldolgozás a foglalkoztatás összefüggésében (adatvédelmi irányelv 88. cikke)

A tagállamok jogszabályok vagy kollektív megállapodások (155. preambulumbekzdés: vállalati szintű megállapodásokat beleértve) révén **specifikusabb előírásokat** [irányozhatnak elő] a jogok és szabadságok védelmének biztosítása érdekében, az alkalmazottak személyes adatainak feldolgozása tekintetében a foglalkoztatás összefüggésében ...

Minden tagállam közli a Bizottsággal ... az általa ... elfogadott jogszabályi rendelkezéseket.

An die Europäische Kommission
Generaldirektion Justiz und Verbraucher
Direktion C.3 Datenschutz

Im Wege der Österreichischen Vertretung
bei der EU

Arbeitsrecht und Zentral-Arbeitsinspektorat
Postanschrift: Stubenring 1, 1010 Wien
Favoritenstraße 7, 1040 Wien

AUSKUNFT

E-Mail Antworten sind bitte unter Anführung
der Geschäftszahl an die E-Mail Adresse
vli8@sozialministerium.at zu richten.

GZ: BMASGK-462.501/0012-VII/B/8/2018

Wien, 27.06.2018

Betreff: Mitteilung von Rechtsvorschriften der Republik Österreich zu Art. 88 Abs. 3 Datenschutz-Grundverordnung (Verordnung [EU] Nr. 2016/679)O

Die Republik Österreich beehrt sich, auf diesem Wege folgende Rechtsvorschriften gemäß Art. 88 Abs. 3 Datenschutz-Grundverordnung (VO [EU] Nr. 2016/679), die in den Zuständigkeitsbereich des Bundesministeriums für Arbeit, Soziales, Gesundheit und Konsumentenschutz fallen, mitzuteilen:

- **Arbeitsverfassungsgesetz (ArbVG), BGBl. Nr. 459/1993**, in der geltenden Fassung, soweit es die Verarbeitung personenbezogener Beschäftigtendaten im Beschäftigungskontext betrifft, wie insbesondere die Bestimmungen des II. Teils, 3. und 5. Hauptstück (beispielsweise §§ 89, 99, 104a, 105, 129) oder die Bestimmungen des V. Teils (wie etwa die §§ 198f).
- **Landarbeitsgesetz 1984 (LAG), BGBl. Nr. 287/1984** in der geltenden Fassung, soweit

Üzemi tanács: Mi a teendő?

- A **TÉNYLEGES helyzet** (esetleges kívánt helyzet) megkérdőjelezése
 - * tájékoztatási kötelezettség a munkaviszonyról és a vállalkozások szervezeti felépítéséről szóló szövetségi törvény (ArbVG) 91.§-a szerint,
 - * a feldolgozási tevékenységekről vezetett jegyzék (az adatvédelmi irányelv 30. cikke),
 - * elszámoltathatóság (adatvédelmi irányelv 5. cikke)
- **Támogatás** igénylése a változások elemzésénél (műszaki, szervezésbeli, jogi szinten)
- **Vállalati szintű megállapodás** tárgyalása
- A folyamatos működés **ellenőrzésének** megszervezése

A személyes adatok feldolgozásának alapelvei (adatvédelmi irányelv 5. cikke)

- Jogszerűség, tisztességes feldolgozás, átláthatóság
- Célhoz kötöttség
- Adatminimalizálás
- Helytállóság
- Tárolás korlátozása
- Sértetlenség és bizalmasság: a személyes adatok megfelelő biztonsága, alkalmas műszaki és szervezésbeli intézkedések

-> **Elszámolhatóság**

Az adatfeldolgozási tevékenységek jegyzéke

(adatvédelmi irányelv 30. cikke)

Minden felelős ... **valamennyi adatfeldolgozási tevékenységről jegyzéket** vezet, az alábbi adatokkal:

- a) a felelős személy nevéről és elérhetőségi adatairól
- b) az adatfeldolgozás céljairól;
- c) az érintett személyek kategóriáinak, valamint a személyes adatok kategóriáinak leírásáról
- d) olyan címzettek kategóriáiról, akikkel szemben már közzétették illetve még közzé fogják tenni a személyes adatokat ...
- e) amennyiben lehetséges, a meghatározott törlési határidőkről ...
- f) amennyiben lehetséges, a műszaki és szervezésbeli intézkedések általános leírásáról

Az üzemi tanács általános hatásköre a **FORBA** munkaviszonyról és a vállalkozások szervezeti felépítéséről szóló szövetségi törvény (ArbVG) szerint

- ArbVG 89. § a jogszabályok betartásának ellenőrzése
- ArbVG 90. § beavatkozás
- ArbVG 91. § munkaadó tájékoztatási kötelezettsége, üzemi tanács joga
- ArbVG 96. § beleegyezést kötelezően előíró intézkedések
- ArbVG 96a. § helyettesíthető beleegyezés
- ArbVG 97. § rendszabályok, vállalati felszerelések használata

Üzemi
megállapodási
tényállások

További irodalom

- 1) <https://shop.oegbverlag.at/haslinger-susanne-beschaefigtendatenschutz>
- 2) https://emedien.arbeiterkammer.at/viewer/ppnresolver?id=AC12410148_2020_6
- 3) https://www.forba.at/wp-content/uploads/2021/06/Verarbeitung-persbez-Daten-und-MitbestimmungFORBA-Bericht2021_DigiFonds.pdf
- 4) <https://www.forba.at/beratung/datenschutz-in-der-betriebsratsarbeit/>

Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!

FORBA

FORSCHUNGS- UND BERATUNGSSTELLE
ARBEITSWELT

KONTAKT:

THOMAS RIESENECKER-CABA
ASPERNBRÜCKENGASSE 4/5
1020 WIEN

TEL. +43 1 21 24 700 - 74
RIESENECKER@FORBA.AT

WWW.FORBA.AT